

CBE Z23000939   Fraude**UITSPRAAK**

in het geding tussen A., hierna ook te noemen appellante,

en

de examencommissie van de faculteit rechtsgeleerdheid, hierna ook te noemen verweerder,

inzake het besluit van de verweerder van 7 februari 2023, waarin appellante wordt meegedeeld dat zij fraude heeft gepleegd bij twee bonusopdrachten voor het vak Algemene Rechtswetenschappen 2 (ARW 2) als onderdeel van de bacheloropleiding rechtsgeleerdheid en waarin aan haar sancties worden opgelegd.

I. Aanduiding van het bestreden besluit

Het besluit van verweerder van 7 februari 2023, waarin appellante wordt meegedeeld dat zij fraude heeft gepleegd bij twee bonusopdrachten voor het vak Algemene Rechtswetenschappen 2 als onderdeel van de bacheloropleiding rechtsgeleerdheid.

Appellant wordt uitgesloten van deelname aan de eerste tentamenkans voor het vak Algemene Rechtswetenschap 2 alsmede van verdere deelname aan de bonusopdrachten.

II. Zittingsgegevens

Het beroep is behandeld in een openbare zitting op donderdag 13 april 2023, waar appellante is verschenen vergezeld van haar vader. Verweerder is ter zitting verschenen in de personen van V. en W., respectievelijk voorzitter en lid van de van de examencommissie. Daarnaast waren namens verweerder aanwezig X. en Y., examinatoren en tenslotte was ook aanwezig Z., ambtelijk secretaris van de examencommissie.

III. Ontstaan en loop van het geding

Op 17 januari 2023 heeft verweerder een melding ontvangen van de examiner van het vak Algemene Rechtswetenschap 2 over een vermoeden van fraude, waar de twee ingeleverde bonusopdrachten onderdeel van uitmaken. Op 6 februari 2023 heeft verweerder appellante gehoord in verband met de geconstateerde fraude. Vervolgens heeft verweerder bij besluit van 7 februari 2023 de onder I. genoemde sancties opgelegd. Op 27 februari 2023 dient appellante via CLRS een beroepschrift in tegen voornoemd besluit. Er vindt een schikking gesprek plaats op 13 maart 2023. Een schikking wordt echter niet bereikt, waarna verweerder op 4 april 2023 een verweerschrift indient. Vervolgens is het beroep behandeld tijdens een hoorzitting van het College op 13 april 2023.

IV. Standpunten van partijen

Het standpunt van **appellante**, zoals neergelegd in het beroepschrift en ter zitting is toegelicht, komt, samengevat, op het volgende neer.

Verweerder heeft plagiaat geconstateerd in de opdrachten van week 6 en 7 van het vak ARW 2. Appellante voert aan dat zij dit studiejaar al haar huiswerk heeft gemaakt en alle werkgroepen heeft bijgewoond. Tot het bericht van verweerder is appellante er nooit op gewezen dat haar huiswerk signalen van plagiaat vertoonde, terwijl de scores van de plagiaatscanner daartoe volgens de docent wel aanleiding gaven. Inmiddels is het appellante duidelijk dat de bronvermelding ontbrak. Appellante stelt zich op het standpunt dat van een docent mag worden verwacht dat er feedback op haar opdrachten wordt gegeven tijdens de werkgroepen. Dit is in het geheel niet gebeurd. Het kan toch niet zo zijn dat de docent zich reactief opstelt richting appellante maar vervolgens verweerder actief informeert over vermeend plagiaat?

Voorts voert appellante aan dat T. tijdens een hoorcollege heeft meegedeeld dat “samenwerken mag, individueel maken”. De vraag is waar de scheidslijn ligt. Appellante heeft haar vriendin en

medestudente B. doorverwezen naar een pagina in het boek. B. heeft vervolgens zelf haar antwoord moeten formuleren. Dit is geen ongeoorloofde samenwerking. Verweerder heeft bij het vermoeden van fraude een vergelijking gemaakt tussen het werk van appellante en dat van 20 medestudenten. Dit komt niet terug in het bestreden besluit. Appellante snapt het doel van de vergelijking niet nu zij geen van deze 20 studenten kent. Kennelijk is het ook mogelijk om zeer hoge plagiaatscores (zelfs tot 100 %) te behalen met onbekende medestudenten. Dit is te verklaren doordat medestudenten antwoorden rechtstreeks uit de opgegeven literatuur en Power Point-presentaties hebben gehaald. Appellante is van mening dat zij door verweerder is veroordeeld op basis van aannames. Dit is niet juist. Verder stelt appellante dat het procedureel niet juist is dat B. al was veroordeeld terwijl appellante nog niet door verweerder was gehoord. Ook inhoudelijk is het aanmerken als verdacht van slechts twee vragen te weinig om van fraude te kunnen spreken. Bovendien is de constatering door verweerder niet juist. Appellante illustreert dit met voorbeelden. Daarnaast voert appellante aan dat zij naar de inzage van het tentamen is geweest. Zij zou het tentamen ruim hebben gehaald. Hieruit blijkt dat zij de stof goed beheerst. Tot slot verzoekt appellante het College derhalve het beroep voor 11 april a.s., de datum van het hertentamen, gegrond te verklaren en de opgelegde sancties ongedaan te maken.

Verweerder heeft zich blijkens de stukken en ter zitting als volgt verweerd.

In de eerste plaats voert verweerder aan dat het bestreden besluit niet enkel is genomen op basis van een plagiaatrapport uit de plagiaatscanner. Verweerder heeft de procedure die is voorgeschreven bij een door de examiner geconstateerd vermoeden van fraude zorgvuldig gevolgd. Hierbij merkt verweerder op dat appellante op dezelfde dag was uitgenodigd als haar medestudente B.. Appellante gaf aan niet aanwezig te kunnen zijn en verweerder wilde B. niet laten wachten om haar niet onnodig in spanning te laten zitten. Verweerder heeft appellante vervolgens op 6 februari 2023 gehoord. Verweerder stelt dat appellante door deze gang van zaken niet is benadeeld.

Daarnaast voert verweerder aan dat B. heeft aangegeven met appellante te hebben gesproken over de opdrachten. De hoge plagiaatscores waren volgens B. verklaarbaar doordat appellante en zij op dezelfde manier werken en veel antwoorden rechtstreeks overnemen uit de opgegeven literatuur. Verweerder heeft dit uitgezocht en heeft geconstateerd dat inderdaad veel antwoorden van deze studenten rechtstreeks zijn overgenomen uit de opgegeven literatuur en collegesheets zonder bronvermelding. Dit wordt gezien als plagiaat en dus als fraude in de zin van artikel 15 van het Examenreglement.

Daarnaast vertoonde een aantal antwoorden van B. en appellante aanzienlijke overeenkomsten zonder dat deze antwoorden zijn te herleiden tot de opgegeven literatuur of collegesheets. Verweerder heeft dit met enkele voorbeelden geïllustreerd. Er moet aldus wel sprake zijn geweest van het delen van antwoorden c.q. van ongeoorloofde samenwerking.

Appellante voert aan dat zij door de docent eerder op haar kennelijk onjuiste werkwijze voor wat betreft de bronvermelding had moeten worden gewezen. Verweerder brengt hier tegenin dat dit niets afdoet aan de feiten die zijn geconstateerd. Dat deze manier van werken niet eerder door een plagiaatscanner is opgemerkt kan komen doordat het werk van appellante niet eerder dergelijke grote overeenkomsten met het werk van B. bevatte zoals dat u wel deed. Een plagiaatscanner vergelijkt geen antwoorden met de tekst van het boek; enkel worden ingeleverde antwoorden vergeleken met andere door studenten ingeleverde antwoorden en andere digitaal beschikbare informatie. Daarnaast kunnen hoge percentages in een plagiaatrapport ook hun oorzaak vinden in een verwijzing naar een wetsartikel of arrest. Pas wanneer er meerdere plagiaatscores met eenzelfde student worden opgemerkt zullen de docenten hier onderzoek naar doen. De examiner zag reden om een melding van een vermoeden van fraude te doen aan verweerder door de constatering van vele overeenkomsten in de opdrachten van appellante en B. van week 6 en 7.

Beide studenten hebben toegegeven dat zij hun antwoorden letterlijk hebben overgeschreven uit de opgegeven literatuur of collegesheets zonder bronvermelding te gebruiken. Dit is plagiaat en voor verweerder al voldoende reden om fraude aan te nemen. Alle studenten zijn reeds vanaf het

begin van hun opleiding uitgebreid voorgelicht over plagiaat en fraude alsmede over het feit dat tegen fraude streng wordt opgetreden. Voorlichting heeft plaatsgevonden in zowel de hoor- als werkcolleges. Daarnaast zijn er meerder meldingen op Brightspace geplaatst.

De bonusregeling van het vak ARW is duidelijk beschreven in de vakinformatie. Deelname is vrijwillig, maar deelnemende studenten dienen zich te houden aan de regels en aan de in de wetenschap geldende normen. In de vakinformatie staat zeer duidelijk vermeld dat de studenten hun antwoorden zelf moeten formuleren.

Naast plagiaat hebben appellante en B. zich schuldig gemaakt aan 'bij een individuele opdracht kennismaken van werkstukken van anderen die op diezelfde opdracht betrekking hebben' (artikel 15 lid 1a, sub e van het Examenreglement).

Over de sanctie voert verweerder aan dat deze past bij de ernst van het vergrijp. Een dergelijke overigens milde sanctie wordt in soortgelijke gevallen altijd opgelegd, waarbij er rekening is gehouden met het feit dat appellante een eerstejaars studente is en de fraude is gepleegd bij een bonusopdracht. Appellante kan het vak nog steeds dit studiejaar halen. Aldus is de sanctie proportioneel.

Tot slot verzoekt verweerder het College om gelet op het vorenstaande het beroep van appellante ongegrond te verklaren.

V. Beoordeling

Het College van Beroep voor de Examens (CBE) is van mening dat plagiaat of fraude een zeer ernstige overtreding is van de in de wetenschappelijke wereld geldende normen en heeft er begrip voor dat verweerder hier streng tegen optreedt.

Verweerder heeft geconstateerd dat appellante evenals haar medestudente B. fraude heeft gepleegd en heeft aan appellante de onder I. genoemde sancties opgelegd. Verweerder heeft naast plagiaat in het werk van appellante ook geconstateerd dat er sprake is geweest van ongeoorloofde samenwerking.

In de eerste plaats dient het College te onderzoeken of er naar het oordeel van het College sprake is van fraude en of appellante voldoende op de hoogte is gebracht over dit onderwerp.

Ingevolge artikel 15 lid 1 Examenreglement wordt onder fraude verstaan het handelen of nalaten van een student dat erop is gericht het vormen van een juist oordeel omtrent zijn kennis, inzicht en vaardigheden of die van een ander geheel of gedeeltelijk onmogelijk te maken. In hetzelfde artikel is terug te vinden dat plagiaat een vorm van fraude is.

Tussen partijen staat niet ter discussie dat appellante bij de bonusopdrachten van week 6 en 7 behorende bij het vak ARW 2 antwoorden heeft overgenomen uit de opgegeven literatuur en collegesheets zonder gebruikmaking van bronvermelding. Deze constatering is op zichzelf al voldoende om van plagiaat en dus fraude te spreken.

Verweerder heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat de studenten in zowel de hoor- als werkcolleges van het vak ARW 2 informatie hebben ontvangen over de definitie van fraude en de gevolgen hiervan. Daarnaast zijn over dit onderwerp ook meldingen geplaatst op Brightspace. Verweerder heeft echter het bestreden besluit gebaseerd op twee gronden: plagiaat en ongeoorloofde samenwerking. Het College heeft reeds geconstateerd dat er in onderhavig geval sprake is van plagiaat. Thans dient het College te onderzoeken of er ook sprake is geweest van ongeoorloofde samenwerking. Hiertoe is het volgende van belang.

In de studiehandleiding van het vak ARW 2 staat expliciet vermeld dat de bonusopdrachten individuele opdrachten zijn en dat iedere student zelf zijn antwoorden moet formuleren en dat bij een individuele opdracht andermans werkstuk gebruiken en het ter beschikking stellen van een werkstuk aan een andere student als fraude wordt aangemerkt. Aldus had appellante op de hoogte kunnen en moeten zijn van de regels die golden bij (de bonusopdrachten van) het vak ARW 2.

Verweerder heeft aangevoerd dat er aanzienlijke overeenkomsten zijn in de antwoorden van appellante en B. in de bonusopdrachten van de weken 6 en 7 van het vak ARW 2 en dat deze constatering tot de conclusie leidt dat er wel sprake moet zijn geweest van samenwerking tussen deze studenten. Appellante heeft in deze procedure meerdere verklaringen gegeven voor deze overeenkomsten. Zo is aangegeven dat de antwoorden overeenkomen, omdat beide studenten bij het maken van de opdrachten gebruik hebben gemaakt van hetzelfde materiaal (boek, sheets,

uittreksels). Het gaat in casu om een belastend besluit en verweerder moet daarom aantonen dat appellante gefraudeerd heeft. Nu er meerdere verklaringen zijn voor het feit dat sommige antwoorden van beide studenten overeenkomen, kan de door verweerder gegeven motivering niet leiden tot de conclusie dat deze studenten ongeoorloofd hebben samengewerkt. Aldus kan deze grond het bestreden besluit niet dragen.

Gelet op het vorenstaande komt het College tot het oordeel dat verweerder terecht heeft geconstateerd dat appellante plagiaat en dus fraude heeft gepleegd. Verweerder heeft echter onvoldoende aannemelijk gemaakt dat er in onderhavig geval sprake is van ongeoorloofde samenwerking.

Thans dient het College te onderzoeken of de opgelegde sanctie naar het oordeel van het College in verhouding staat tot de geconstateerde overtreding. De opgelegde sanctie bestaat uit de uitsluiting van deelname aan de eerste tentamenkans voor het vak ARW 2 alsmede van deelname aan de bonusopdrachten.

Verweerder heeft aangevoerd dat er gekozen is voor een milde sanctie die in soortelijke gevallen altijd wordt opgelegd waarbij rekening is gehouden met het feit dat appellante net was begonnen aan haar studie en zij dit vak en haar BSA-norm alsnog zou kunnen halen.

Het College overweegt over de opgelegde sanctie het navolgende.

De maximale straf zou ingevolge artikel 7.12b. lid 2 WHW bestaan uit uitsluiting voor alle vakken gedurende een jaar. In die zin is de door verweerder opgelegde sanctie mild te noemen. Echter, de sanctie is opgelegd op basis van twee gepleegde vormen van fraude, te weten plagiaat en ongeoorloofde samenwerking. Nu het College reeds heeft geconstateerd dat deze laatste grond onvoldoende aannemelijk is gemaakt dient het College te onderzoeken of de opgelegde sanctie proportioneel is nu de fraude enkel gebaseerd kon worden op plagiaat in de bonusopdrachten van week 6 en 7.

Het niet meer mogen deelnemen aan de bonusopdrachten is een herstelsanctie en is erop gericht om de gevolgen van de geconstateerde fraude weg te nemen. Onder verwijzing naar jurisprudentie van het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (2020/089/CBE en 2020/047/CBE) heeft verweerder niet onrechtmatig gehandeld door appellante uit te sluiten van deelname aan de bonusopdrachten. Het College neemt hierbij als vaststaand feit aan dat de fraude is gepleegd en dat verweerder door het ongeldig verklaren van het resultaat de gevolgen van de fraude heeft weggenomen.

De tweede sanctie, inhoudende de uitsluiting van deelname aan de eerste tentamenkans van het vak ARW 2 is te kwalificeren als een bestraffende sanctie, waarbij de gevolgen van de sanctie in verhouding dienen te staan tot de geconstateerde fraude en moeten passen binnen de in de WHW gestelde kaders: uitsluiting voor een of meer tentamens gedurende maximaal een jaar.

In onderhavig geval heeft verweerder appellante uitgesloten van deelname aan de eerste tentamenkans van het vak ARW 2. Verweerder heeft aldus niet de maximale straf opgelegd. Verweerder heeft uiteengezet dat appellante dit studiejaar het vak nog steeds kan halen en tevens aan de BSA-norm kan voldoen en dat bovendien rekening is gehouden met het feit dat appellante een eerstejaars studente is en de fraude is geconstateerd bij een bonusopdracht. Uit de stukken en ter zitting is gebleken dat appellante zowel bij het vak ARW 1 en ARW 2 haar antwoorden van de bonusopdrachten letterlijk heeft overgenomen uit de opgegeven literatuur en collegesheets zonder gebruik te maken van bronvermelding. Appellante heeft onweersproken aangevoerd dat zij haar opdrachten wekelijks heeft ingeleverd en nooit feedback of opmerkingen van haar docent heeft ontvangen over haar kennelijk onjuiste werkwijze. Appellante heeft uiteengezet dat zij haar opdrachten voorafgaand aan het werkcollege diende in te leveren en dat tijdens de werkcolleges zij soms 'de beurt' kreeg om haar antwoord voor te lezen. De docent heeft de ingeleverde opdrachten niet inhoudelijk nagekeken, althans geen individuele (schriftelijke) feedback gegeven aan appellante. Evenmin is er een antwoordmodel ter hand gesteld. Het College is van oordeel dat het op de weg van de docent had gelegen om in een eerder stadium appellante te wijzen op haar foutieve werkwijze. Nu dit niet gebeurd is, en de geconstateerde fraude enkel kan berusten op plagiaat komt de opgelegde sanctie, te weten de uitsluiting van de eerste tentamenkans van het vak ARW 2, disproportioneel voor. Hierbij speelt ook een rol dat het plagiaat in het formatieve gedeelte van het vak ARW 2 is geconstateerd en de

uitsluiting van de eerste kans betrekking heeft op het summatieve gedeelte van het vak, namelijk de eindtoets.

Het College is gelet op het vorenstaande van oordeel dat het betreden besluit aldus niet zorgvuldig is genomen. Het vorenstaande leidt tot de conclusie dat het bestreden besluit gedeeltelijk in stand kan blijven.

VI. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens verklaart het beroep gedeeltelijk gegrond, vernietigt het bestreden besluit voor het gedeelte dat betrekking heeft op de ongeoorloofde samenwerking en vernietigt tevens het tweede gedeelte van de opgelegde sanctie, te weten de uitsluiting van de eerste tentamenkans voor het vak ARW 2.

Aldus vastgesteld op 1 mei 2023 door mr. dr. E. van Wolde, voorzitter, dr. E.A. van Hell en R.C.L. den Boer leden, in tegenwoordigheid van mr. M.E.A. Donkersloot, secretaris.

voorzitter

secretaris

Ingevolge de Algemene wet bestuursrecht en artikel 7.66 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek kan door appellant binnen zes weken na toezending van deze beschikking beroep worden aangetekend bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State, postbus 20019, 2500 EA te Den Haag.